

KEMENESVIDÉK

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

„KIS-CZELL és VIDÉKE“.)

Megjelenik minden vasárnap.

„KIS-CZELL és VIDÉKE“.)

Előfizetési ár:

8 kor.	Negyedévre . . . 3 kor. — 41
4	Egyes szám ára — . . . 20 .

Felolós szerkesztő:

Huss Gyula

Hírekértékelés és kiadhatóság:

Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ideintézendők a lap bel-
 lomi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen
 levelek figyelembe nem vételnek.

Kartell-törvény.

Évek óta halljuk már a panaszhangokat, hogy nem úgy van már, mint volt régen. Pang az ipar, hanyatlak a kereskedelmek, a mezőgazdaság élethalál-harcot küzdven léteért, nem elégítheti ki azokat az igényeket, miket a még mindig első sorban agrikultúrájára utalt ország fűz hozzá.

Egyesre aztán, amikor már valamelyest gondülékenyebb utra terelgett volna az egyenletesség posványába súlygyorsulást okozó jármű, még hangosabb vészkiáltás riasztja el a továbbhaladástól? Göröngyök, gödrök állják el az utat. Terméketlen a föld! Ott, ahonnan előbb szedjük az isten áldását, aivarrá, szikrára vált a vidék. Elpártolt hát idlünk az anyattól is. Eddig még legalább egy jól, vagy félig-meddig sikerült termés kárpótolt némileg a gazdasági válság okozta bajokért. Most teljes súlyával csapott reánk a baj, szükiben vagyunk a gabonának s nincs mivel tetnünk a jószágot.

Keserves idő köszöntött reánk. — Ha meggondoljuk, szinte eláll a lélegzetünk. Legjobb volna fatalistának lenni s némán turni. Am, a mai élet praktikus. Könyörte-

lenül altiporja a fatalistát, mint a hitvány férget, mely a láb nyomása ellen védekezni nem tud. A kegyelmet nem ismerő élet megtanított arra a matematikai feladványra, adott százalékból oly eredményt kihozni, mely a helyes megoldásnak kétség kizárólag megtele.

Számolnunk kell tehát akarva, nem akarva. Mivel pedig a mathézis az absztrakt kicsapongásoknak ellensége, úgy kell megajtenünk a számadásunkat, hogy az eredmény fedezze az adott tényezőket.

Sajnos, az idén számadásunk a legszűkebb korlátok közé szorítottat. Kevesebb a bevétel, okos, helyes gazdálkodás mellett kevesebbnek kell lenni a kiadásnak is. A parancsoló szükség nemcsak arra kényszerít, hogy minden felesleges árucikk és élelmiszer beszerzésétől tartózkodjunk, hanem egyszermind arra is, hogy a vásárolt dolgokért ne adjunk többet, mint a mennyit megérnek.

Ez a helyes gazdálkodási elv azonban keresztülvihetetlen, mert a számadást a korcsmáros nélkül csináljuk meg. A korcsmáros követeledző. Nem éri be a tisztességes polgári haszonnal, hanem — még ez általános rossz viszonyok között is — futó

lépésben akar haladni a meggazdagodás felé. Azaz, hogy nem egyedül egy korcsmáros, hanem valamennyi, vagyis, a jelen esetre alkalmazva, az összes gyárosok. Nem új keletű dolog — a fogyasztó-közönség már régen megszinyli — hogy a gyárosok összeállanak, önkényesen szabják meg a vásárra bocsátott cikkeik árát és küzdenek egymással egyetértve, értéküknél jóval többet követelnek, mint amennyit a nyersanyag ára és az előállítás költsége, meg a megfelelő haszon hozzászámítása révén követelhetnének. Az ilyen megegyezést kartellnek nevezik.

Igaz, tagadhatatlan, hogy a kartellnek néha — nagy ritkán — van némi jogosultsága. Amikor ugyanis a tisztességtelen konkurrencia a reálisanál jóval alább szorítja az árakat, a kartellt a gyárosok jogos önvédelmi eszközének lehet tekinteni. Ez az egy — ismételjük: ritka — eset oly fegyvert szolgálat a gyárosoknak, melylyel agyon akarják lapítani a fogyasztó erszányét.

A gyárosok önkényességét végre már nem tűrhette tovább a fogyasztó közönség és így jutott mozgásba az a hatalmas áramlat, mely hangosan követeli a kartellügy törvényhozási rendezését. A kormány meg-

TÁRCA.

Mikor a feleség nyaral.

Irtá: Egy számadásvevő.

Az ismerősöm között hasztalan kutatóknak, nem találnék közöttük még Diogenes lámpáját. Val sem olyan embert, mint aminő Dobos Ignác ur volt. A megtettesült becsületesség, a jószámlóság, szerénység mintaképe, telivér nyárs-polgár, kikünn hivatalnok-ember, kincz összes öröme a családjában (leleségben s két apró csemetjében) összpontosut. Pontos volt a bü rojában, pontos volt az adózásában (még ex lexen időben is) beírta azzal, amije megadatott, nem kívánta másnak se lovat, se szamarát, se felcséget.

az emberiséget, midőn a tikasztó nap-reve kiszajtolta literaszám a vizet a földi halandókból, midőn a Panama-kalapot és batiszt-ruhák kacirkodtak, Dobos Ignác ur, a figyelmes férj, a gondos családapa fűrdőre küldte családját. Ő soh'se kért szabadságot, beírta azzal, ha szeretettei nyaralnak!

Hát érzékenyen elbuszozott édes felcségetől, drága magzataitól és a vasutól, hova kikísérte őket, lehorogasztott fővel és mély szomorúsággal tért haza.

Este volt, meleg volt, egyedül volt. Unatkozott is, de meg anyira bágyasztotta az otthoni fojtó légkör, hogy egyet gondolt. Elhatározta, hogy a friss, üde levegőre fog menni, sétálni fog a városiiget cnyhatado fái alatt, hol tisztább a levegő, életőbb a légkör, ilatolt lehelő a sok virág.

Ment-mendegélt, öntudatlanul, egykedvűen s anélkül, hogy tudná merre megy, hol van, Os Budában találta magát. Oh, mily jól esett neki az itteni vidáman fujdogáló szellő, mily kellemesen érintették a zene andalító hangjai, mily gyönyörű érzéseket kelteettek szívében a kedvesen mosolygó asszonyi szemek.

Elkábult . . . Nem szokott az ilyesmizhez. Még csak nem is ivott és megittasult. Hogy még tetesse rézszerűségét, betért az első helyiségbe, mely történetesen bodega volt.

Bort rendelt és pajkos, életvidám lány hozta. Töltött, mellételepedett és kocintgat

bocsá — csokolództak.

Másnap később ment hivatalba, legelőször Dobos uram. De gyakrabban kijárt a bodegába, közben szorgalmasan levelezgetvén nejevel.

Néhány-hét mult és olyasféle levelet kapott a feleségétől, hogy hazafelé szándékozna a gyermekkel.

Kissé meghökkent erre Dobos Ignác ur, de csak pillanatig tartott ijedelve. Leült és a következő levelet írta hitvesének:

„Drága, jó Dundusom! Oh, ha tudnád, ha éreznéd, hogy mily nyugtalan napokat töltök így elhagyottan, nélkületek. Szinte köny perdul alá szememen, ha végiggondolok keserves remetésegemen.

Mennyire hiányoztok nékem. Mily fájdalmasan hat rám, hogy nem láthatlak, szereteteim titeket. Mily rosszul esik, hogy nem ölhetlek-csókolhatlak, édes Dundusom, téged, sem a Lan cikát, sem az Tuskát. Szégyen, valóban szégyen, férfitemre, hogy onnyire gyengelelku, onnyire érzékeny vagyok. De kétszerte jobban sujt és duplán büntet engem a végzet, hogy továbbra sem láthatlak majd titeket, noha alig vártam már, hogy haza jöjjetek. Nem szabad jönetek, nem jöhettek, mert rettenetes dolgok történtek itt a fővárosban. Illetőleg abban a házban, hol szerencsétlenségre lakunk. Nem elég, hogy nagyban grással mult Budapestén a vörheny, irgalmatlanul szedi áldozatait, az ártatlan

jelzi a rettenetes nyavalyát. Ez még hagyján. Halljad csak, drága szentem. Hogy, hog nem, befurakodott házukba egy vessett eb, érted, egy megkergelt bestia és iszonyu üvöltések között megharapta az udvarb in gyantulan seprő közházmeztart, aki erre fölkapta a seprőjét és üldözöbe vette a kutyát. — Ez futott-előle, be egyenesen a sarki lakaiba, ott a könyhyan föluggrott a kalyhára, hol éppen nagyban lőtt az ebéd. A vessett állat a tuzól mégjobban neki vadult, féltelen pusztításokat végezvén a lába-

bizta dr. Mandel Pál országgyűlési képviselőt, hogy dolgozzon ki tervezetet, melynek alapján a kartell-ügyet rendezni lehet.

Ez a tervezet most elkészült, de fájdalom, nincs benne köszönet. A fogyasztó közönség kivánságait teljesen figyelmen kívül hagyja. Csak a gyárosok érdekei találhatnak benne szószólót, vagyis nem céloz mást, minthogy a kartellek útján történő önkényes ármeghatározásnak adassék meg a törvényhozási szankció!

Ehség-inség, mit törődik vele! Csak legyen megóva hazánk nagyipara, ha mellette elpusztul is a fogyasztó. Nem, hogy oda Buda! Nem tételezhetjük fel, hogy egyetlen egy társadalmi osztály nagyranövelése kedvéért ezreknek, meg ezreknek megnehezítsék az életküzdelmet. Kell, hogy legyen mód a tisztességet verseny szabadságával megmenteni az amugy is sanyaru viszonyok közé jutott lakosságot a kartelltrafikálások tulkapásaitól.

Most inkább, mint valaha, kell örködni, hogy a nyomasztó viszonyok közé jutott nép lehető olcsó cikkeket kapjon s rosszul fogják fel a helyzetet, kik biztosítani akarják a jól jövődelmezőséget azoknak, akik kevésbé szenvednek a gazdasági devalváció alatt, míg általában a fogyasztó közönség az árucikkért jogosan követelt árt is alig képes megfizetni.

Nem hihetjük, hogy a kartell-törvény ennek a tervezetnek az alapján fog készülni; sőt biztosan számíthatunk arra, hogy az új kartell-törvény csak a tisztességtelen verseny leküzdésére fog módot nyújtani, egyébként pedig leghathatóságosabb pártfogója lesz a kellelten túl kizsákmányolt fogyasztó közönségnek.

Kiszagdánk és a társadalom.

Lépten-nyomon lehet ezt a megelégedett kifejezést hallani, hogy: „Minden úgy van jól, a hogy van.” Am ennek a nézetnek némely tekintetben, különösen pedig az ősi magyar szokások és jellemvonások fentartásában van helye, de ha figyelemmel kísérrjük a mai kor társadalmi viszonyait, bizony sok olyan kifogásolni valót találunk, amelyeknek orvoslását úgy az államhatalom, mint pedig a társadalomnak hivatásának

kell tekintenie. Különösen a kisemberek, nevezetesen pedig a kiszagdák helyzete a mai társadalmi életben olyan, hogy azon gyökeresen változtatni okvetlen szükséges, ha törekvésünk oda irányul, hogy az ellentétek elsímitásával közzgazdaságunk javára sulyt iparkodunk helyezni.

Ugyanis kiszagdánk társadalmi viszonya és egész gazdasági berendezkedése ma olyan állapotban van, hogy ahhoz sok szó fér. Különösen boldogulása társadalmi okok miatt is igen megvan nehezítve, mert azt lehet mondani, hogy a mai társadalom csaknem valamennyi rétege csupán eszközül használja a kiszagdát, és aránylag nagyon kevesen vetnek számot azzal, hogy ez a helyzet tulajdonképpen meddig is állhat fenn? Már pedig semmi körülmények között sem szabad figyelmen kívül hagyni azt, hogy a kiszagdák fundamantumai az államnak s ha ezek nélkülözök a jólétet és megelégedést, úgy azt a társadalom minden rétege megéri és szenved.

Nagy hiba, kiváltképpen az is, hogy kiszagdánk a magasabb szellem fokon álló kereskedelmi világgal egyáltalán nincsenek arányban. S ezen bajt fokozza még az is, hogy maguk a kiszagdák is vajmi keveset törődnek gazdasági helyzetük fejlesztésével. Politikával, felekezeti és egyéb társadalmi kérdések felett a korcsmbán szivesen vitakoznak, de hogy saját jól felfogott érdekükben a mezőgazdaság fejlesztését vitatják, arra nem igen van gondjuk. Természetesen így aztán nem csoda, ha minduntalan a nehéz megélhetési viszonyokról panaszkodunk, holott azokat okkal, móddal javítani és alkalmas eszközökkel megoldani igenis lehet.

Ennélfogva saját érdekükben nagyon üdvös dolgot mivelnének kiszagdánk, ha a más államokban célszerűnek és üdvösnek bizonyult mezőgazdasági ujitásokat vitatják és valósítanak meg, mert tekintettel az ország közzgazdasági megszilárdulására is kiszagdánkknak mindenekelőtt arra kell sulyt fektetniök, hogy a keresetképességüket fokozzák. Sőt kívánatos, hogy a keresetképesség minél általánosabb legyen.

Miután pedig valamennyi társadalmi állásu honpolgárnak közvetlen vagy köz

vetve feltétlenül érdeke, hogy a kiszagda boldoguljon, természetesen mindnyájunknak oda kell hatnunk, hogy a keresetképessége minél szélesebb körben gyökeret verjen és megszilárduljon. Sőt a népet ez irányban nevelni is kell, miért is mindazok, akik a népnevelésre befolyással bírnak, tudva nemes hivatásukat, ragadjanak meg minden módot arra nézve, melyek lehetővé teszik egy műveltség-, de elsősorban közzgazdaságunk fejlődése érdekében, hogy egyes társadalmi körök közötti találkozási pontot megteremtsek. Ennek a nagy fontossága abban fog nyilvánulni, hogy a kiszagda a szükséges szellemi erővel képes lesz boldogulásának eszközeit megtalálni és saját hasznára fordítani.

A kormány és a törvényhozás a népnevelés érdekében a tőle telhetőt meg is tette. Sőt a hitelszövetkezetekről szóló törvényvel olyan eszközt adott a nép kezébe, a melylyel boldogulásának útját megtalálja s a melylyel a társadalmi ellentétek is sok tekintetben kiegyelgíthetők. És miután a kormány és a törvényhozás a társadalmi reformok terén az első lépéseket megtette, most már a társadalomnak kötelessége a törvényben nyilvánuló áldások eszméit minél szélesebb körben a népeletbe átvinni és annak érdekében érvényesíteni és hasznosítani.

E tekintetben még sok teendő vár a társadalomra, mert bármennyire dicséretre méltó a hatóság erkölcsi támogatása és egyesek buzgalma, a fontos akciónak gyorsabb megvalósítása valamennyi alkalmas helyen csak úgy biztosítható, ha a társadalom azon értelmisége, akik a néppel közvetlen érintkeznek, e téren kellő buzgalmat fejtenek ki.

A külföldön és mindenütt csak a társadalom lelkes közreműködése mellett volt a szövetkezeti eszme meghonosítható, mert azon akadályokat, a melyek a szövetkezeteknek útját állják, a társadalom hatalma és ereje van elsősorban hivatva az utból eltávolítani.

H I R E K.

— **Hátralékos helybéli előfizetőink** tisztelettel kérjük nyugtáinknak lapunk kézbesítőjétől való mielőbbi kiváltására. Epp úgy kérjük vidéki hátralékosainkat is hátralékaiknak szives beküldésére és az előfizetéseknek mielőbbi megújítására. Jánosházai és környékbeli előfizetőink ez évre szóló nyugtáját a hét folyamán postai megbízás-képen küldöttük el, kérjük azok kiváltását.

— **A Mária napi** szent bucsun, a mult vasárnap, mely egyszersmind befejezője a celli bucsuknak, tizenegyezer lélek vett részt.

— **Hírlapunk szerkesztőségi irodájá**, mely lapunk fennállása óta a Gyermelyi úton 36. számú házban volt a ház lebontása folytan október hó elsejére a „Sas”-szállodába helyezük át.

— **A főispán körútja**. Ernuszt József dr. főispán még egye tartja körútját a vármegye területén. Holnap érkezik a körmeneti járásba és e hó 30-ig marad ott. A főispán csütörtökön este herceg Batthyány Strattmann Ödön vendége lesz.

— **A jáki templom felszentelése**. A Árpádok korának legnagyobb szerü műemlékét, a jáki apátság gyönyörű templomát, amelyet Omode győri püspök szentelt fel először, gróf Széchenyi Miklós szentelte fel vasárnap újra. Fényes egy-

sokban levő ételben, meghempergévén husban, levesben, éktelen vonítások között szókott ki az udvarra.

A kapu a bakter házmaster, az a töfkiló bezárta. Az emeleti lakókat a rettenetesen kibáló viceházmaster (akin szintén kiütött a veszettség) kizavarta, kik megtudván miről van szó és látván az udvarban szaladgáló bestiat, üvegeket, baltákat, mozzarakat, gyürödészkákat dobáltak le a magasból; elakarván találni a veszedelmes állatot. A viceházmaster csakugyan sikerült nekik leteríteni, aki még egyet hörgött és elaludt — talán örökre. A veszett kutyának nyoma veszett, s minthogy a kapu zárva volt, abban a szent hitben élünk, hogy a bestia a házban tartózkodik. A lakók — bár legforróbb nyár van — nemcsak hogy a külső és belső ablakokat csukták be, de még a függönyöket is lebecsajtották.

Egy percig sem maradunk tovább e házban. En már nézek lakás után és ameddig ujjat nem találunk, ott kell, hogy maradjatok.

Ölél-csókól mindannyitokat húséges, egyetlen Ignácok.

Mikor a feleség ezeket a sorokat elolvasta, nagyot sikoltott. Kétségbe volt esve szegény férje miatt, féltette a jó, a hú, a derék és önfelelőző férj életét.

És mert nem vehette lelkére, hogy szegény férjecske az egyedül-egyű-kitéve a nagy veszedelemnek, mint odaadó feleség azonnal — hazatartott.

A pontos férj gyanutlanul dolgozott a hivatalában, miközben ezer balsejtelmektől gyötörve érkezett meg a hitves. A házban minden csendes volt. A régi viceházmaster a „Bob herceg”-et fityülvé, sokokat grandezzával rendes sóprését végezte az udvarban. Dobosné öngyagsága a ház második mestere láttára halálfélemtől kísérve, azonnal visszafordult és rohant ki a kapun.

A kapu előtt sejtő kutyák nagy zajjal pillantotta meg — másodmagával, — egy nővel a karján.

A feleség egyet sikoltott, a férj kettőt sikoltott, a gyermekek-bögtek, az ősbudavári tündér elreplűt.

Az asszony álmélkodyva tekintett tizenhárompróbás húséges férjére, ez meg lesütötte szemét és úgy állt ott, mint az áldozati bárányka. Dehogy tudott volna egy kukkot szólni.

Turpissága kiderült. Mit tehetett? Immel ámmal, akadozva mindent szép törődésmesen bevallott. Így tudta meg a felesége, hogy a veszettség az ősbudavári veszett dorbézolás és csélcsep kirugas palástolására szolgál.

Négysza. Miklós szentelte fel vasárnap újra. Fényes egy-

házi unnepek keretében adta át a püspök rendeltetésének a restaurált bazilikát, hogy ismét hosszú évszázadokra hirdesse a magyar kultúra és művészet dicsőségét. A kormánya, a társadalom és az egyházi férfiak egyaránt korendülettel abban, hogy e nagyszabású alkotás létesülhetett. A jáki templom nemcsak mint történelmi emlék érdekes, remek kapuja, melyet a városi milliennaris történelmi épületcsoport egyik kapujában is megörökítették, történelmi emlékeink egyik legművészebb remeke. Husz évvel ezelőtt volt első ízben szó arról, hogy a jáki templomot restaurálják, illetve hogy a három szentélyt újra megépítsék. Akkoriban azonban a dolog annyiban maradt, csak nyolc esztendővel ezelőtt, 1896-ban rendelte el Wlassics Gyula volt kultuszminister a templom teljes restaurálását. — Stegmüller volt jáki apát végrendeletében 24,000 koronát hagyományozott a célra, gróf Széchenyi Miklós, Stegmüller utódja a jáki apátságban, husz éven át ezer-ezer korona adománnyal járult hozzá a tetemes összeget áldozott a templom restaurálására Kollányi Ferenc jelenlegi apát is. A restaurálás háromszázharmadéveszer koronára rugó költségeinek nagy részét a kultuszministerium fedezte. Nagy érdeme van a restaurálás munkájában Forster Gyula bárónak, aki a munka megkezdését sürgette és keresztülvitette a munkálatokat állandóan ellenőrizte. A restaurálás terveit Gyalus László iparművészeti iskolai tanár és építész készítette, aki egyuttal a munkálatokat is vezette, a Műemlék Országos Bizottságának elügyelete alatt a felszentelésről a következőket jelentik:

A templom felszentelése vasárnap délelőtt folyt le a mindenfelől összeriegelett vidéki lakosság, a papság s a megyéből és fővárosból érkezett vendégek részvételével. Ják községet és a község közepén, dombon épült bazilika környékét földszintették az unnepi alkalomra. — Széchenyi Miklós gróf győri püspökön kívül, aki a felszentelést végezte, megjelentek még: István Vilmos dr. szombathelyi püspök, Varady Arpad címzetes püspök, a kultuszminister képviselője, Kutrovicz Ernő győri felszentelt püspök, Erdődy Gyula, Sandor és Tamas grófok, a jáki templom kegyurai, Ernusz József dr. íráspán, Relzig Ede nyugalmazott államtitkár, ifj. Széchenyi Jenő gróf és még többen.

Reggel nyolc órákor kezdődött meg az egyházi szertartás, amely alatt csak a papság volt a templomban. A felszentelés tíz óra felé ért véget, mire a közönség nagy tönében vonult a templomba, ahol István Vilmos dr. szombathelyi püspök fényes asszisztenciával ünnepi nagymisét mondott, amelynek végzetével a pápa áldását osztotta a híveknek. Utánna Herváth István kanonok mondott szentbeszédet. A szertartás befejezése után egy óra tájban disztrakcia volt az apátási épületben, amelyen mintegy nyolcvan vendég vett részt. A lakomán a felköszöntők sorát István Vilmos püspök nyitotta meg, a pápáról való megemlékezéssel. Kollányi Ferenc jáki apát ezután hosszabb beszédben méltatta a felszentelés jelentőségét.

— **Iskola hiány.** Még a mult évben megkértek lapunk egyik számában, hogy a kocsis róm. kath. iskola nem felel meg céljainak, szűk, rozoga, alacsony épület. Mint értesültünk ez a rozoga iskola épület azóta jobbléte szenderült s ma bérházban van elhelyezve az iskola. Azonban ez sem felel meg a célnak mert szűk és nedves a helyiség. Miután pedig Bobán 55 róm. kath. tanuló gyermeke van, kik évek óta Kocsra járnak iskolába Kocspon, pedig csak 25 a tanköteles gyermekek száma, a bobai róm. kath. hívek most mozgalmat indítottak meg arra nézve, hogy a róm. kath. iskolát helyezték át Bobara, hol megfelelő helyiséget lehet kapni úgy az iskolának, mint tanító lakásnak. Hisszik és reméljük, hogy az illetékes tényezők a kocsis róm. kath. iskola ügyét kedvezően fogják elintézni.

— **Kinevezések.** Folyó évi október hó 1-én kezdődő hatályúul, kinevezések sorát a következőké: Szabolcs- és szombathelyi, Lippits István a murassombati, Magyar Gergely adótitkár a sárvári, Markó István szántistai a körömségi, Győkhelyi Lajos szántistai a községi, Balogh Simon szántistai a szegyházi főszolgabírák mellé szem ellenőri ranggal, Mersich István adótitkár a cell-dömölki, Kreutz Ede a németújvári, és Szabó Elemér a felsőbéri főszolgabírák mellé szántistai ranggal, továbbá újszántistákkal kinevezettek a szombathelyi magy. kir. pénzügyigazgatósághoz Fleischmann Oszkár nyug. honvédelmszár főhad- és Klászitsky János, gyöngyössolymosi

— **Uj lap.** Hónapok óta kiért már egy Cellben ujonnan megindítandó lap szelleme, mint halljuk, végre is október hó csejével berukkolt, azaz: megszületik. Hat mi sok szerencsét kívánunk az új kollégának és hosszú életet. Legyen hosszabb az élete, mint egy mar mellettünk rövid idő múlva gyászos halállal kimut kollegáinknak. Hogy szuksek van-e az új kollégára, az természetesen más lapra tartozik. Előszöje lesz vagy 15—20, az bizonyos, mar most csak a nyomda bírja a költséget, a lap akkor megépül. Igazán kíváncsiak vagyunk, hogy az új lapot miéle irodalmi nagyság fogja nyelbe utni.

— **Adakozás a tüzkegrosultaknak.** A belügyminister Janoshaza község tuzkarosultjai között való szétesztásra 640 koronát küldött le a varmegyehez.

— **Országos vásár** volt szerdán Ságón, mely elég élénk forgalmu volt, ugy a szib, mint baromvásáron. A marhaarak szálltak, reméljük, hogy a celli t. mézarosmester urak most már végre szintén lefogják szállítani a husárrakat. Ezt kívánja a méltányosság.

— **A „Korona”-szállóda ujonnan való átalakításával, megnagyobbításával, mar végeztek.** Az új átalakítás következtében 6 új szálló szobát nyert a szálloda s ez időszert új szobával rendelkezik. Volt alkalmunk az új szálló szobák berendezését, felszerelését, megtekinteni, az minden tekintetben modern, csinos, s baromly fővárosi szállodában heyet foglaltatna.

— **A szüret.** A hét folyamán beállott abnormis időjárás miatt, mindenütt korábban lesz a szüret, mint az kulomben jó, meleg időjárás mellett lett volna. E heten jarasunk területén Simonylben és O. asszonyban megis szüretetek mar. A nemesmagasi helyben holnap, hétfőn kezdik a szüretelést. Saghegyen a szüret valószínű október hó 4 én veszi kezdetet. A szüretet meghatározó gyűlés a jövő vasárnap, október hó 2-an lesz.

— **A rabbi ítélete.** A csornai járás egyik községében törtent, mondjuk, hogy S. községben, hogy az ottani rabbi, valami rituasi vétég miatt maga elé idézte a hitközségnek két tagját, nevezük őket Grünnek és Geibnek és miután vétüküket auynokan találta tehát szorabta minketőre a büntetést. „Te Grün mivel saenevedélyes dohányszál, téged pedig Geib mert szép feleséged van és mert nagyon szereted az asszonyt, tehát négy hétre elválasztalak a feleségedtől, négy hétig ne lassatok egymást. Most pedig tavozzatok mindketten és viseljétek megadással a büntetést.” Ezen ítélet ellen nem volt felebbezés, tehát mindketten szomorúan laejutva tavoztak a rabbitól. Grün haza érve nagy sóhajtások között egy ladaba szögezte dohanyos készletét szivarral és felkiismeretesen készült megszokni a dohany nélküli állapotot. Geib hazaere sirva mesélte el feleségének a rabbi súlyos ítéletét, aztan bevezette feleségét a szomszéd szobába és szigorúan meghagyta neki, hogy négy hétig ne merjen előtte mutatkozni. Egy keserves hosszú hét mult már el ekkép, amikor egy délután Geibnek erősen megzörgette Geib bezart ajtaját. „Mit akarsz? Kialt ki Geib a szobából, hiszen még alig egy hét mult csak el.” Az asszony azonban egyre erősebben kezdte döngöteni az ajtót. „Szóij hát mit akarsz? Valmi bajod van talán? kérdi ijedten Geib. „Nyiss ki gyorsan!” szölt az asszony „nincs semmi bajom de az ablakból latom, hogy Grün már dohanyzik.” Így írja meg a rabbi ítéletét kapuvári laptársunk a „Rabaközi Közlöny”. Ha nem így történt volna, feléjen érte laptársunk lelkismerete.

— **Sertésveás.** A sertésveás járásunk területén K. Sz. Martonon, Tokorcon és Mihály községében felépített, nevezett községek zarályhelyezettek, valamint a celli sertésveás is lezaratott bizonylatlan időre.

— **A megyepüspök körlevele.** Dr. Ják Vilmos megyepüspök a napokban adta ki VIII. számú körlevelét, melyben a mult hónap 26 an tartott esperesi értekezleten megállapított főpásztori rendelkezetek közli. Kiterjeszkednek ezek a rendelkezetek a templom rendbentartására, a plébániai-hivatalk megvizsgálására, az iskolák gondozására. Egyuttal felhívja a körlevel a papságot, szenteljék meg a jubliumú évet misziók tartásával.

— **Hideg ősz.** Szeptember ugyancsak hideg, az ország hegyes vidékein többhelyen hó is esett már. A levegő egészen lehult a bizony nem ritka hűvös téli kabatban járó embereket látni. Cell-heten több helyen megkezdtek a fűtést, ami bizony elég korai dolog. Valószínű, hosszú hideg télre van kilátásunk.

— **Szálloda átvétel.** Szabó József, celli Kossuth Lajos-utcai „Magyar Király” szállodáját, október hó csejével Nagy András, a szálloda egykori derék főincéere veszi át. Szabó József bátyánk, derék nejevel együtt, ki tíz évvel ezelőtt építette szállóját, mely szolid kiszolgálással, széles körben ismert, a jól megérdemelt nyugalomba vonul. Összintén kívánjuk, hogy a jól kiérdemelt nyugalmat, sokáig élvezhesseik.

— **Gabonapiacunk** a héten kevéssé volt látogatott, csekély hozatal mellett az árak a következők voltak: Buza 10'10, rozsa 7'30, árpa 7'30, zab 6'70 korona 50 kilonkint.

— **A dajka fizetése.** Az olasz király új szülött gyermekének szoptatás dajkája havi 600 korona fizetés kap és a dajkaság után életfogytig havi 100 korona járulékat. Az olasz trónörökös szoptatás dajkája egy erdőör leánya, 24 éves, egy csecsemő anyja.

— **Téli-menetrend.** A máv igazgatóságának hivatalos jelentése szerint október 1-én életbelép a téli menetrend. A győrfehringi vonalou jelenleg Fehringről Győrbe délelőtt 11 órákor érkező, valamint a Győrből délután 5 óra 6 perckor Fehringre induló gyorsvonat forgalmát a szombathely-fehringi vonalrészén megszüntetik.

— **Adófizetés a postatakerékpénztár utján.** Az adóadminisztráció reformjának kérdésével foglalkoznak az illetékes körök. Az adóadminisztráció reformjának lényege az, hogy az adófizető nem lesz kénytelen az adóhivatalba menni; hanem a postán is fizethet adót, mit a közönség bizonyára nagy örömmel fogad, mint sokkal kényelmesebb eljárás a mostaninál. Hiszen postahivatal sokszorosabb van, mint adóhivatal s így az adófizetőnek nem kell az adóhivatalba menni, az adóval, hanem e célra szolgáló blankettával a postán adja fel az adót. Az adófizető lapokat a trafikokba és a postán fogják árulni. Az ilyen lap három részből: elismernyvből, befizetési aselvényből és levelező-lapból fog állani, amit kitöltve a pénzzel egyutt a legközelebbi postahivatalnak nyujtanak be, ahol az adófizető elismernyvet kap a fizetésről. A postahivatal az állam javára írja a befolyt adóösszeget és értesíti az illető adóhivatalt a befizetésről, mire az adóhivatal végleges elismernyvet küld az adófizetőnek. Az új rendet nálunk fakultatíve fogják megcsinálni, vagyis, úgy, hogy mindenkinek joga lesz az adóhivatalban is fizetni, ha ezt a módot előnyben részesíti. A reformot előbb Budapesten próbálják meg és csak aztán terjesztik ki az egész országra.

— **Cimbalmot és hegedűt mérésért** íron tanít: Arvaj Janos, a Sarközy-féle zenekar karnagya. A hangjegyek megismerése után, cimbalmot 15 óra tanóra alatt betanítja úgy, hogy az illető tanuló, hangjegyből játszani tud.

— **Védekezés a darazsak ellen.** Forró nyár után — minő az idej is volt — a gyümölcsököt s különösen a szőlőt pusztító darazsak nagyobb mennyiségben jönnek elő s tetemes károkat okoznak elemi csapás suttotta vidékünkön. A különféle fortélyos szerkezeti és drága lámpák által való védekezés nem bizonyul célszerűnek. Kiseb birtokon a befőttes üvegben a tőke alá állított cukrosvízbe is beleesik s elpusztul a darázs, amde ki győzné ezt az eljárást pénzzel? Az üveg is, a kukor is — drága. A kártékony darazsak alapos kiirtásának egyedüli praktikus és olcsó módja a darazsfészek felkutatása (vagy pl. 20 filleres jutalom kifizése minden darazsfészetre). A székényeg-fecsékdöntő megtöltve 5—5 szuratt kell tenni a darazsfészekbe s azt a szükséges óvatossággal szem előtt tartásával meggyujtani. A darazsak ivadékaikkal egyutt biztosan elpusztulnak. A darazsak pusztítását azért is ajánljuk a gazdaságközségnek figyelmébe, mert ha est egy egész borvidék lakossága alkalmazza, eleje vétetik a korai szüretelésnek, a mi a vidék borainak jósága rovására történik. A szóó teljes érésének ideje a régi jó dátum: okt. 15-e. Esőse, rothasztó idő természetesen kivételt képez.

— **A cukorgyártás kezdődött elhajlás.** A tartós szárazság következtében a cukorrépa fejlődése tudvalegoleg az egész ország minden részében visszamaradt. A répa termelő gazdákat ez a körülmény nagyon érzékenyen suttotta volna, amennyiben legtöbbször szerződésileg kötve van a repának a gyárakhoz minél korábban való beszállítására, hogy a gyárak üzemetek már augusztusban megkezdhesseik. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ez okból megkeresést intézett valamennyi magyarországi cukorgyárossal, hogy a kivételes helyzetre való tekintettel a cukorgyártást később kezdjék meg, miután a megváltozott időjárás következtében remélni lehet, hogy a répa kelőképpen kifejlődik. Valamennyi cukorgyárossal kedvezően intézte el az O. M. G. E. kérését s illasztást adott a szerződésileg leköött gazdáknak a répa később való beszállítására.

PÉNZ!

4%-os

Vörlesztéses kölcsön

külföldi elsőrangú pénzüzetektől a földbirtok és ingatlan 1/4 értékeig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra.

Személyeknek! kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre gyorsan és diszcreten.

Bank- és magánadósságok convertálása.

LANGSAMU

bankbizomány

Budapest, VI., István-tér 16.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben leaz folyósítva.

Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek.

1-4 (Válászbéltveg.)

Hímzési tanfolyam.

A Singer Co. varrógépgyár r. társaság győri fiókja október hó elsejétől kezdődőleg Jánosházán a „Korona“-szállodában, ingyenes műhímzési tanfolyamot rendez hölgyek részére saját gépein. Az ingyenes tanfolyamon részt vehet bárki, minden vétel kötelezettség nélkül. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad a cég képviselője:

FENYVES NÁNDOR, Jánosháza.

1-3 „Korona“-szálloda.

Szálloda átalakítás.

Ertesítem mélyen tisztelt vendégeimet, hogy az általam már évek óta bérben birt celli „Korona“-szálloda átalakítása, kibővítése, már befejezetett. Ezen átalakítás következtében tiz, teljesen ujonnan berendezett szálló szoba áll a t. közönség rendelkezésére, mérsékelt jutányos áron.

Midőn ezt a n. é. közönségnek szives tudomásul adom, egyszersmind tudatom, hogy az érkező és induló vonatokhoz, társaskocsim t. vendégeimnek díjmentesen áll rendelkezésre.

tisztelettel

Mészáros János,

„Korona“-szálloda és vendégios

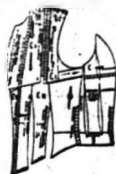
1-3 **CZELLDÖMÖK.**

Tanonc kerestetik. Egy jó családból származó ügyes fiú aonnan felvétetik a Vörösmarty-könyvnyomdában

Devecser.

GUSCHELBAUER ANTAL. SOPRON.

Minden kultor államban törv. védett és szabadalmazott állítható női-derék szabás-készülék feltalálója.

Gyárjegy.

Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint, fáradtság nélkül készítheti ruháját a Guschelbauer Antal-féle szabályozható női derék szabászatú készülék segítségével, anélkül, hogy szabászatot megtanult volna. Emec készülék minden testalkat részére szabályozható. Akadémián vizsgáztam. Számos elismerőlevelet kaptam minden országból.

Minden államban törvényileg védve és szabadalmazva.

Egy készülék ára 3 korona, utánvét mellett.

GUSCHELBAUER ANTAL, S O P R O N.

Képviselek minden helyiségben kerestetnek. Magyarzatok ingyen lesznek küldve

SZEIFERT JÓZSEF POZSONY

Kalászkapu-utca 4.

cs. kir. udv. fegyverszállító. — Interurbahn telefon 252.

Ajánlja dus raktárát:

Henri Pieper
eredeti
Diana fegyverekből
egyszánte celszerű
Hemmerle-féle
fegyverekből,

I. P. Sauer u. Sohn
cég
Krupp Frigyes-féle
különlöges acélsörvű
fegyverekből,

eredeti gyári árakon.

Legújabb!! Browning-féle önműködő ismétlő serétes vadászfegyver 12 öbn ered. gyári áron azaz 225 kor-ért nálam kapható.

Cs. és kir. állami áruda által osztrák-magyar fustnélküli I. számú vadászati es tárcsa-lóporral töltött töltények, továbbá szállítok minden fajta kész vadásztöltényeket mindenkor pontosan és frissen töltve minden kaliberhöz a legolcsóbb áron.

Vadászati, utazási és sportkülönlegesség!

Saját lövölde!

A pozsonyi II-ik mezőgazdasági országos kiállítás alkalmával vadászfegyvereim és vadászeszközök az egyedüli aranyérmes nyertek.

Alapított 1840.

Alapított 1840.

STEINBERGER M. UTODA

aranyműves s órász

Pápa n, Fő-utca 55. (a Benczések templomával szemben.)

Ajánlja dús választéku arany és ékszerárgyait, valódi finom ezüst és chinai ezüst áruit, valamint kitűnő járásu, pontosan szabá-

Valódi finom

tékban. Teljes 6 és 12 személynek való finom valódi ezüst evőeszközök grammonként 11 fillér. Legjobb minőségű chinai ezüst evőeszközök rendkívüli olcsó árak mellett.

Mindenféle egyházi szentedények, feszületek, kelyhek, kannák, tálak stb.

Vidéki megrendelésre nagy gond fordittatik, javítások és vésés elfogadtatik.

Hitelekpes egyéneknek részletfizetésre jutányos árak mellett.